

Wilt u een volgende Zonna Journaal ook ontvangen? Of kent u iemand die ook geïnteresseerd is?

Stuur dan een email naar nieuwsbriefzonna@gmail.com

Aan de bewoners van:

- Burg. G.W. Stroinkweg
 - Achterweg
 - Meppelerweg
 - Bootmansweg
- Onna

ZATERDAG 1 JULI 2023

NUMMER 17

STAND VAN ZAKEN ZOMER '23

Sinds ons vorige journaal hebben er verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden, waarvan we jullie als lezers graag op de hoogte stellen. Via de krant heeft u inmiddels mogelijk al gelezen over toekomstige ontwikkelingen: "Vierde transformator bij Onna" kopte de Steenwijker Courant op 8 mei, en op 9 mei kopte De Stentor "Waarom niet daar waar de meeste stroom wordt gebruikt?".

Aanleiding voor deze krantenkoppen is dat Tennet en Enexis in het project DON (Drents Overijsselse Netversterking) het elektriciteitsnetwerk in onze regio gaan verzwaren. Deze verzwaring heeft twee gevolgen voor onze regio:

- De hoogspanningskabels tussen Meppel en Steenwijk worden ondergronds gelegd, en
- Het hoogspanningsstation moet ingrijpend worden uitgebreid.

In dit journaal komen deze gevolgen uitgebreid aan bod. Ook geven we een update over zonneparken en het gemeentelijk beleid.

Uiteraard blijven we doorgaan met het zoeken en delen van informatie. We wensen je veel leesplezier! Heb je nog vragen, neem dan gerust contact op met (één van de) leden van de werkgroep

ZONNEPARKEN & BELEID

Op dit moment hebben wij geen nieuws rondom initiatieven van zonnepark-ontwikkelaars. Zoals bekend rust op veel percelen rondom Onna een optie voor mogelijke ontwikkeling, maar aan het criterium van draagvlak voor een groot park in de omgeving kan niet worden voldaan.

Op 21 maart ontvingen we vanuit de gemeente een concept nieuw beleidsplan voor 'Zon op Steenwijkerland'. Als werkgroep hebben we gedurende onder andere de meivakantie hard gewerkt om het stuk op 7 mei van een reactie te voorzien.

Ondanks een aantal verbeteringen ten opzichte van het eerdere beleid, waren er helaas ook nog veel punten ter verbetering vatbaar. Zo wordt er in het beleid bijvoorbeeld nog niet gesproken van de verplichting om opslagcapaciteit (een 'mega-batterij') aan te leggen bij nieuwe zonneparken, iets dat vanuit het recente klimaatpakket verplicht is om het elektriciteitsnet te ontlasten: dan kan de opgewekte zonne-energie ook worden gebruikt als de zon niet schijnt.

Ook wordt er nog niet ingezet op grootschalige installatie van zonnepanelen op daken en werd nog geen harde eis gesteld dat zonneparken alleen op landbouwgrond mogen worden toegestaan als multifunctioneel gebruik (een meervoudige economische functie) van dat land mogelijk is (bijvoorbeeld het houden van schapen of telen van gewassen tussen zonnepanelen).

We hebben van de gemeente nog geen reactie ontvangen op onze aanbevelingen.

DOELEN

Als werkgroep gaan we uiteraard ook in deze tijd gewoon door met het werken aan onze doelen:

- Het informeren van Onna over (ontwikkelen rondom) zonnepark(en) en HS station, zodat we goed geïnformeerd een standpunt kunnen vormen, en
- Het verzamelen en doorgeven van informatie over (gemeentelijke) procedures, en het aangeven van mogelijkheden om hierin inspraak te hebben of waar gewenst bezwaar te maken.
- Daarnaast inventariseren we risico's en geven die door aan de gemeente en initiatiefnemer, en bewaken dat hiervoor noodzakelijke maatregelen worden getroffen.

Om als werkgroep aan onze doelen te kunnen voldoen, hebben we in meer- en mindere mate contact met veel verschillende partijen:

- Gemeente Steenwijkerland,
- Politieke partijen,
- Enexis,
- Tennet,
- Energiecoöperaties,
- Provincie Overijssel,
- Natuur & Milieu Overijssel,
- Ontwikkelaars,
- Astron,
- Business Club Steenwijkerland,
- en natuurlijk de regionale pers

ALWEER UITBREIDING HS STATION

Als gevolg van de geplande verzwaring van het netwerk is het huidige station aan het Bedelaarspad niet geschikt om dit in de toekomst aan te kunnen. Tennet en Enexis willen het huidige station daarom gaan uitbreiden. En het gaat dan om een forse uitbreiding: er zijn straks maar liefst vier (4!) transformatoren nodig (momenteel staan er twee), en naast het huidige middelstation zal nog een zogenaamde ‘schakeltuin’ gebouwd moeten worden. Hierdoor zou het een behoorlijk omvangrijk station gaan worden: het oppervlak moet wéér worden uitgebreid.

Alweer? – jazeke. In 2021 werd al een vergunning verleend om het huidige perceel uit te breiden, omdat er een transformatorhuis moest worden geplaatst. Met omwonenden hebben we daarbij eerst aangegeven dat we dat gebouw op een andere plek geplaatst wilden zien worden, zodat het minder prominent zichtbaar zou zijn. Toen daar geen gehoor aan werd gegeven (Enexis gaf aan dat kabels niet in bochten zouden kunnen worden gelegd), hebben we bij de behandeling van de vergunningverlening op 21 september de gemeenteraad hierover toegesproken: wij gaven aan dat we reden hadden om aan te nemen dat het niet bij deze ene uitbreiding zou blijven. Helaas kregen we destijds weinig gehoor op onze inspraak, wat resulteerde in een procedure namens omwonenden tot aan de Raad van State. Daar gaven we aan dat er ons inziens sprake is van ‘salamitactiek’ bij deze uitbreiding. Helaas is dat nu bewaarheid geworden.

Iedereen verdient een tweede kans... maakt de gemeente dit keer wél de juiste keuze?

Om een uitbreiding van het station mogelijk te maken is een wijzing van het huidige bestemmingsplan nodig. In dit geval gaat onze eigen Gemeente Steenwijkerland hierover (bij de ondergrondse kabels is dat straks de Provincie). In een gesprek met de werkgroep heeft onze wethouder al aangegeven dat hij zijn ongenoegen heeft geuit in het Bestuurlijk Overleg met Tennet: “hoe moeten wij dit nu uitleggen aan de mensen van Onna?”. Tennet gaf hierop overigens bij de wethouder aan dat zij dit bij de vorige uitbreiding niet hadden voorzien.

In ditzelfde gesprek heeft de gemeente aangegeven graag samen met ons op te trekken. En dat is in dit geval heel wenselijk: onze vorige ervaring leerde ons dat we als omwonenden wél worden gevraagd om ‘mee te praten’, maar dat er vervolgens níét werd geluisterd. Als werkgroep hebben we de gemeente overigens nooit verweten dat ze informatie achter zouden hebben gehouden, maar wél dat ze zich onvoldoende in de materie hebben verdiept. Er is nu dus sprake van een tweede kans, waarin de Gemeente de mogelijkheid heeft om wél de juiste keuze te maken.

Kan zo’n station dan zomaar worden verplaatst?

Jazeke! – Sterker nog, het zou in het project niet het enige station zijn dat wordt verplaatst. Ook het station van Meppel wordt namelijk verplaatst, naar een locatie nabij het industrieterrein Meppel-Noord. Onder het motto ‘beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald’ adviseren wij de gemeente om geen vergunning te verlenen voor de toekomstige gewenste uitbreidingen op het hoogste punt van onze Steenwijker Kamp, maar (precies zoals in Meppel ook gebeurt) deze schakel-installatie te verplaatsen naar een passende(r) locatie, zoals bijvoorbeeld industrieterrein Groot Verlaat. De ingrijpende wijziging van de hoogspanningskabels maakt dit hét uitgelezen moment om de verplaatsing te realiseren: nu er toch wordt gewerkt aan het net, kunnen de nieuw te realiseren transformatoren beter op een nieuwe locatie worden geplaatst!

INFORMATIE BIJEENKOMST

Bijeenkomst Kabeltracé

Op dinsdag 11 juli is er een informatiebijeenkomst in het Dorpshuis Onna. Dit is een informatiebijeenkomst van Tennet, waarbij de Provincie Overijssel ook een rol heeft omdat het in dit traject de ‘vergunning-verlener’ is.

UITNODIGING

- **Informatiebijeenkomst over de netverzwaring van Tennet**
- **Dinsdag 11 juli van 19:00 – 21:00 uur**
- **Dorpshuis Onna**

We zien u graag bij deze informatieve bijeenkomst over de kabeltracés.

Bijeenkomst HS Station

Los van deze bijeenkomst zal er na de zomer ook een avond worden belegd door Enexis over de (al door de werkgroep voorziene) plannen om het HS-station aan het Bedelaarspad ingrijpend uit te breiden. Voor deze procedure is de gemeente Steenwijkerland de vergunning-verlener.

De datum hiervoor wordt nog bekend gemaakt.

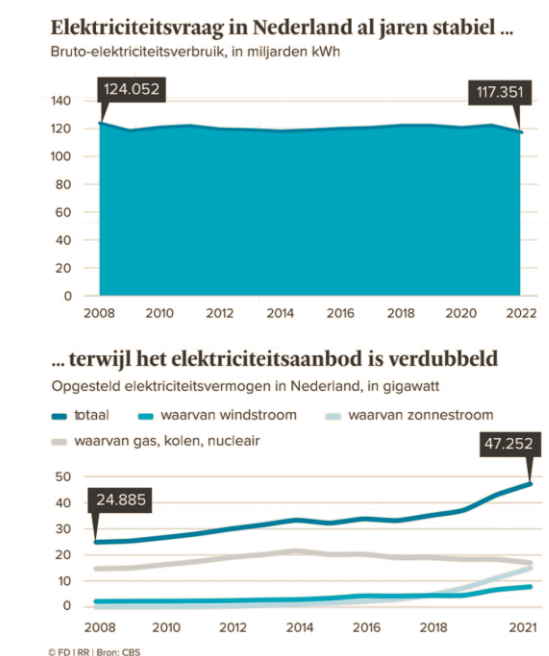

UITBREIDING NIET VOORZIEN?

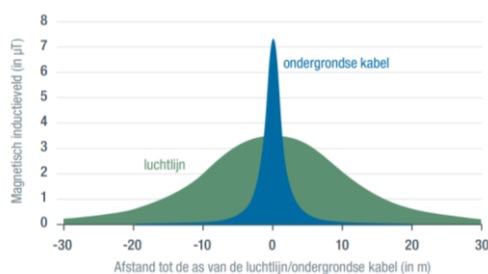
Tennet geeft (ook na het lezen van een conceptversie van dit Journaal) nog steeds aan dat het een uitbreiding niet had voorzien. Dat is best opmerkelijk, niet alleen omdat we in ons Journaal 13 (november 2021) al melding maakten van een mogelijke uitbreiding, maar ook omdat 'netcongestie' niet is ontstaan door de energiecrisis als gevolg van de oorlog in Oekraïne, maar al ruim voor 2019 speelde, zoals te lezen valt in het dossier '[Netcapaciteit](#)' van Netbeheer Nederland.

Overigens wordt ook ten onrechte vaak als reden aangevoerd dat de problemen ontstaan doordat we met elkaar meer stroom zijn gaan gebruiken in Nederland, maar ook dat is niet zo, blijkt uit het artikel "[Overschot aan groene stroom kan energietransitie in gevaar brengen](#)" (Het Financiële Dagblad, 23 juni 2023). Zoals zichtbaar in de afbeelding rechts van dit artikel is ons elektriciteitsgebruik de afgelopen jaren stabiel gebleven: de apparaten die steeds energiezuiniger werden heffen de toename van elektrische auto's en warmtepompen op. Het probleem ontstaat door een 'te groot aanbod van groene stroom zonder dat er vraag naar is'.

Een te groot aanbod zonder vraag wordt veroorzaakt door bijvoorbeeld zonneparken, die ontzettend veel vermogen opwekken op het moment dat we het het minst nodig hebben (overdag, in de zomer).

KABELS GAAN ONDERGRONDS

In een brief aan de werkgroep hebben Tennet en Enexis aangegeven dat onder de projectnaam DON (Drents Overijsselse Netversterking) de elektriciteitsverbinding tussen Meppel Noord en Steenwijk te verzwaren, en deze verzwaring mogelijk te maken via een ondergrondse kabelverbinding. Bestaande en nieuwe stations in de regio worden ondergronds aan elkaar verbonden.

De bestaande bovengrondse lijn van Steenwijk Onna tot aan Meppel Noord wordt dus vervangen door een (of meerdere) kabel(s) onder de grond. Daarna wordt de bovengrondse verbinding, de masten en de lijnen, verwijderd. Als onderdeel van dit project wordt ook onderzocht wat de effecten zullen zijn van onder andere geluid en electromagnetische straling. Over die laatste vonden we nog enigszins geruststellende informatie: Het maximale veld juist boven de as van een ondergrondse kabel kan dubbel zo sterk zijn als dat onder een luchtlijn, maar ze neemt veel sneller af. Zo is de sterkte van het veld op 10 meter afstand van de as van de kabel al verwaarloosbaar.

Onderdeel van het plan is dat deze kabel wordt gelegd naar het huidige HS-station aan het Bedelaarspad. Dit station moet daarvoor enorm worden uitgebreid, zoals je hebt kunnen lezen op de vorige pagina. ***Als werkgroep Zonna adviseren wij (op basis van de wensen van een grote groep omwonenden) om de kabels juist níét naar de Kamp te leiden, maar naar een nieuw vast te stellen locatie nabij een industrieterrein.***

ZONNNIGE
DAGEN
&
EEN FIJNE
ZOMER